

Pincode.

Risico & Informatie

24/6/23

Noordhoff Uitgevers

Iedereen leert

Hoofdstuk 2 | Risico

- 2.1 [Risico nemen of vermijden?](#)
- 2.2 [Verzekeren is niet eenvoudig](#)
- 2.3 [Financiële risico's beperken](#)

2.1 Risico nemen of vermijden?

Droom jij van bungeejumpen? Of toeren op een motor?

Bij beide kan het mis gaan: je neemt een **vrijwillig risico** op schade.

Maar ook **onvrijwillig** loop je risico: denk aan een automobilist die jou aanrijdt terwijl je op de stoep loopt.

Vrijwillig risico:
Risico's die je zelf kiest te nemen.

Onvrijwillig risico:
Risico's waarvoor je niet zelf kiest.

2.1 Risico nemen of vermijden?

Je kunt je tegen risico's **verzekeren**.

Je betaalt dan een **premie** aan een verzekeringsmaatschappij, die het risico van je overneemt.

Je maakt afspraken met de verzekeringsmaatschappij:

- Hoe hoog is de premie?
- Welke schade is gedekt?
- Welk bedrag krijg je uitgekeerd?
- Wat zijn de voorwaarden?

Dit staat allemaal op je verzekerings**polis**.

Verzekeren:

Het tegen betaling overnemen van het financiële risico op schade van een verzekerde door een verzekeraar.

Premie:

Betaling van de verzekerde voor het verkrijgen van een verzekering.

Polis: Contract dat dient als bewijs van een verzekering.

2.1 Risico nemen of vermijden?

Moet je alles verzekeren?

Om goed te kunnen bepalen of je iets wel of niet verzekert, kun je het risico dat je loopt uitrekenen:

Formule

Risico

Risico = kans op een voorval x gemiddeld schadebedrag van het voorval

Risico > premie → verzekeren

Risico < premie → *niet* verzekeren

2.1 Risico nemen of vermijden?

Het verschilt per persoon of je je wilt verzekeren:

Ben je **risico-avers**? Dan zul je meer zaken verzekeren dan wanneer je niet zo bang bent voor risico's.

Risico-avers:
Het zo veel mogelijk
vermijden van
risico's.

2.1 Risico nemen of vermijden?

Soms heb je geen keuze, bepaalde verzekeringen zijn verplicht gesteld door de overheid:

- Om mensen tegen hoge schades te beschermen (bv. ziekenhuisopname).
- Om mensen tegen andere mensen te beschermen (bv. wettelijke aansprakelijkheid).
- Om te voorkomen dat te weinig mensen zich verzekeren en er te weinig premie-opbrengsten zijn om de schades uit te keren.

Verplichte solidariteit:

Zowel de goede als de slechte risico's moeten meebetalen aan de verzekering waardoor de premies laag blijven.

Verplichte solidariteit

2.1 Risico nemen of vermijden?

De gemiddelde hoogte van de premie kun je als volgt uitrekenen:

Formule

Gemiddelde
premiehoogte

$$\text{minimale gemiddelde premiehoogte} = \frac{\text{totaal uitkeringsbedrag}}{\text{aantal verzekerden}}$$

2.2 Verzekeren is niet eenvoudig

Het is lastig voor een verzekeringsmaatschappij om precies te bepalen hoeveel risico jij loopt op schade. Ze zijn afhankelijk van de informatie die jij hun geeft.

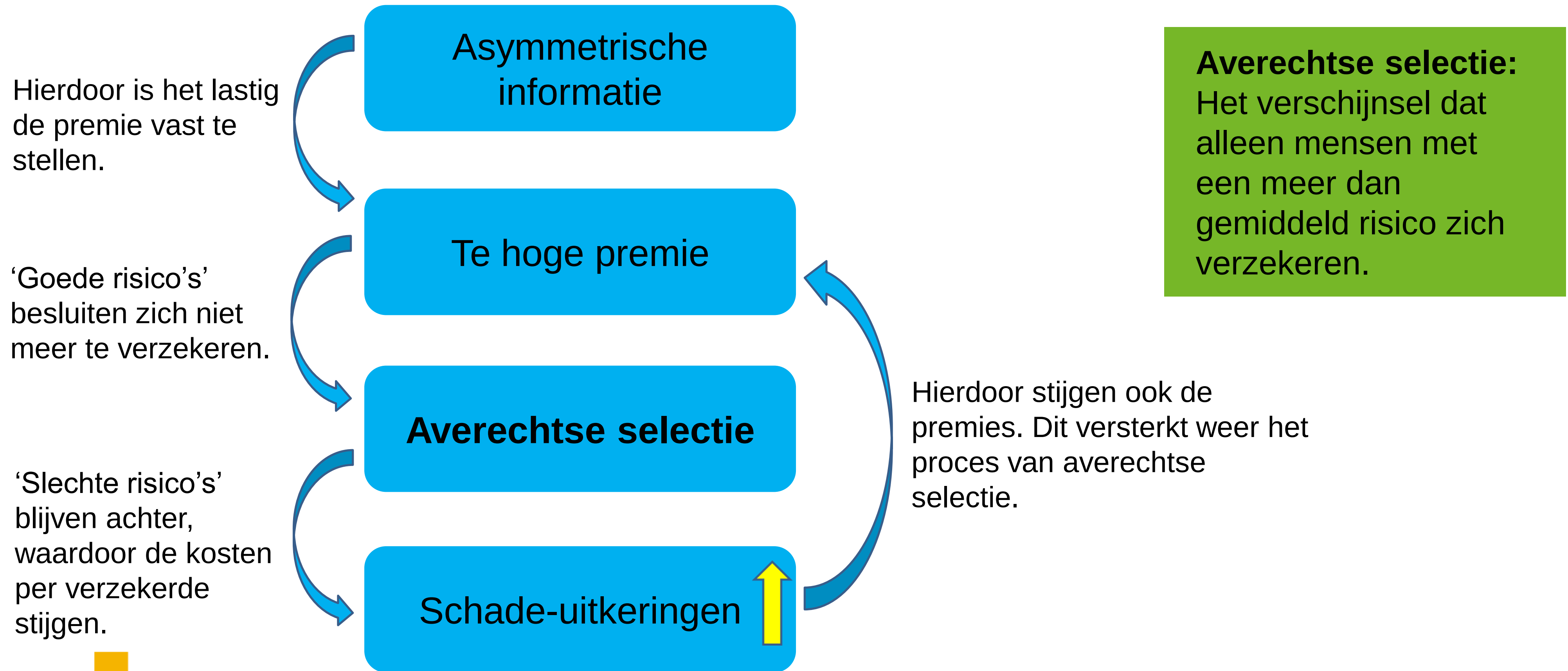
In het algemeen weet de verzekerde meer dan de verzekeraar.

Er is sprake van **informatie asymmetrie**.

Asymmetrische informatie:

De verzekeraar en de verzekerde beschikken bij het afsluiten van een verzekering niet over dezelfde informatie.

2.2 Verzekeren is niet eenvoudig

2.2 Verzekeren is niet eenvoudig

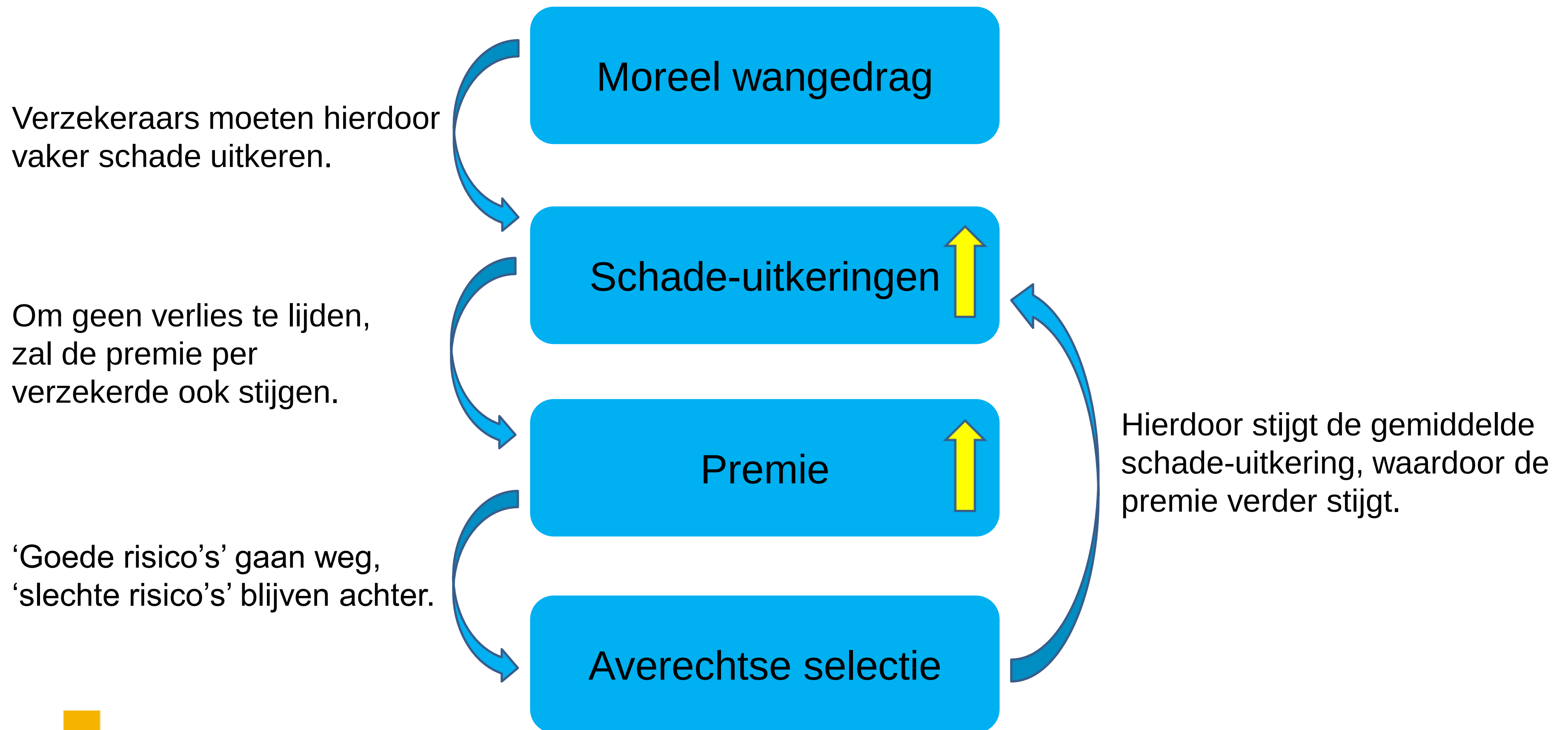
Is je smartphone in het water gevallen?
“Maakt niet uit, hij is toch verzekerd.”

Mensen gaan zich minder voorzichtig gedragen als ze verzekerd zijn.

Doe je dit bewust, dan is er sprake van **moreel wangedrag** ('moral hazard').

Moreel wangedrag:
Opzettelijk
onvoorzichtig gedrag
van een verzekerde,
omdat de kosten van
dit gedrag niet bij de
verzekerde
terechtkomen.

2.2 Verzekeren is niet eenvoudig

2.3 Financiële risico's beperken

De verzekeraar loopt door moreel wangedrag en averechtse selectie veel financiële risico's. Ze doen er alles aan om deze te beperken, zoals:

- **Eigen risico**
- **Premiedifferentiatie**
- Informatie opvragen
(hiermee wordt de informatie asymmetrie verkleind)

Eigen risico:

Het gedeelte van de schade dat door de verzekerde zelf moet worden betaald.

Premie differentiatie:

'Slechte risico's' moeten daardoor een hogere premie betalen dan de 'goede risico's'.

2.3 Financiële risico's beperken

Verzekerden claimen minder schades omdat ze een deel zelf moeten betalen.

De gemiddelde schade-uitkering per verzekerde daalt hierdoor.

Hierdoor zal de premie minder snel stijgen of zelfs dalen.

Eigen risico

Moreel wangedrag ↓

Schade-uitkeringen ↓

Premie ↓

2.3 Financiële risico's beperken

‘Goede risico’s’ betalen een lagere premie en zijn minder geneigd de verzekering op te zeggen.

Meer verzekerden, dus de gemiddelde schade-uitkering daalt.

Als de schade-uitkering per verzekerde daalt, kan ook de premie dalen.

Premiedifferentiatie

Averechtse selectie ↓

Gemiddelde schade-uitkering ↓

Premie ↓

2.3 Financiële risico's beperken

Bij premiedifferentiatie betalen 'goede risico's' een lagere premie en 'slechte risico's' een hogere premie.

Een voorbeeld hiervan is de **bonus-malusregeling** bij autoverzekeringen.

Tabel 9 Bonus-malustabel

B/M-trede	B/M-premiekorting	B/M-trede in het volgende verzekeringsjaar bij:			
		0 schades	1 schade	2 schades	3/meer schades
20	75%	20	14	8	1
19	75%	20	13	7	1
18	75%	19	12	7	1
17	75%	18	11	6	1
16	75%	17	10	6	1
15	75%	16	9	5	1
14	75%	15	8	4	1
13	70%	14	7	3	1
12	65%	13	7	3	1
11	62%	12	6	2	1
10	60%	11	6	2	1
9	55%	10	5	1	1
8	50%	9	4	1	1
7	45%	8	3	1	1
6	40%	7	2	1	1
5	30%	6	1	1	1
4	20%	5	1	1	1
3	10%	4	1	1	1
2	0%	3	1	1	1
1	20% toeslag	2	1	1	1

2.3 Financiële risico's beperken

Hoe meer informatie de verzekeraar heeft, hoe beter hij het risico kan inschatten en de juiste premie kan berekenen.

De verzekeraar mag je zelfs weigeren als je een te groot risico vormt.

Risicoselectie is niet toegestaan bij de verplichte basis zorgverzekering. Hier geldt een **acceptatieplicht** voor de verzekeraar.

Risicoselectie:
Verzekeraars weigeren slechte risico's of accepteren slechte risico's allen tegen bepaalde voorwaarden.

Acceptatieplicht:
Verzekeraars zijn wettelijk verplicht om iemand te accepteren voor een verzekering.